

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	David Kříž
Téma práce:	Právní vývoj uzavírání manželství na území České republiky
Rozsah práce:	136 661 znaků
Datum odevzdání práce:	15. 11. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma manželství včetně jeho uzavírání určitě není tématem novým. Vždy šlo o jeden z ústředních institutů občanského práva, tudíž není divu, že o něm bylo pojednáno již mnohokrát. Samotnou úpravu manželství lze v posledních desetiletích považovat za poměrně ustálenou. Přes tyto okolnosti jde o téma velmi aktuální, jelikož se již několik let v ČR i okolních zemích diskutuje otázka, zda by neměla být prolomena historicky tradiční podmínka umožňující uzavírat manželství toliko osobám odlišného pohlaví. Ucelený přehled o vývoji uzavírání manželství může v této souvislosti bezesporu poukázat na určité trendy a naznačit, jak by se úprava nejen v této otázce mohla vyvíjet do budoucna.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma považuji za průměrně náročné. Složitost posiluje snaha diplomanta o prozkoumání podmínek uzavírání manželství z historického hlediska, a to až do dob prvotně pospolné společnosti či období Slovanů, a dále také kapitola zaměřující se na otázku uzavírání manželství (resp. registrovaného partnerství) v zahraničí.

3. Formální a systematické členění práce

Členění práce považuji s přihlédnutím k důrazu na historický vývoj za vhodně zvolené. Autor pojímá téma chronologicky a v jednotlivých kapitolách postupně hodnotí podmínky uzavírání manželství, jak se na našem území vyvíjely od dob prvotně pospolné společnosti. Vývoji úpravy se věnuje první kapitola, která končí zákonem o rodině z roku 1963. Diplomant vhodně zakončuje tuto kapitolu shrnutím.

Ve druhé kapitole se dále autor věnuje aktuální úpravě. Výklad začíná tématem manželství jako takového, dále pokračuje navazujícími otázkami způsobilosti uzavřít manželství, administrativními kroky (předodдавkové řízení) až po samotný vznik manželství. V závěru diplomant neopomíjí úpravu registrovaného partnerství. Za nejhodnotnější považuji kapitolu shrnující, která se snaží shrnout předešlé poznatky a ve světle historického vývoje odhadnout predikce do budoucna.

4. Vyjádření k práci

Práci považuji za dobře zpracovanou. Z hlediska odborného musím konstatovat, že byť je práce do určité míry popisná, obsahuje řadu diplomantových vlastních myšlenek. Popisnost je důsledkem zvoleného pojetí výzkumu, kdy se autor zaměřil na historický vývoj. Nicméně chválím, že se autor nebál vlastního hodnocení tohoto vývoje, jednotlivé etapy analyzoval a snažil se z vývoje dovodit jednak určité společné tendence, tak i na jejich základě predikovat možné směřování úpravy de lege ferenda.

Za přínosnou pak považuji zejména kapitolu poskytující právě autorovy vlastní úvahy a myšlenky o tom, jak se bude dále úprava vyvíjet. V této souvislosti je nutné vyzdvihnout, že autor tyto úvahy opírá o historický vývoj a zjištění, která si z něho odnesl.

Za dobrou považuji také jazykovou úroveň práce. Práce je psána čtivým jazykem a srozumitelně.

Určitou výtku musím vznést k počtu použitých zdrojů. Ačkoliv je téma manželství již poměrně probádané a existuje řada publikací, autor čerpal z poměrně malého počtu zdrojů. Zcela absentují zdroje ze zahraničí. Pokud pak jde o vývoj v otázce registrovaného partnerství v posledních letech, diplomant odkazuje zejména na internetové zdroje různých nevládních organizací. Bylo by vhodnější opřít zjištění i o odborné publikace, články či odkazovat přímo na zahraniční texty zákonů.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomant splnil cíle práce, tj. popsat vývoj právní úpravy uzavírání manželství, tento kriticky zhodnotit a zamyslet se nad možnými posuny <i>de lege ferenda</i> .
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Ačkoliv se autor nevyhýbá popisnosti, což je dáno i tím, jaký zvolil způsob výzkumu, obsahuje práce řadu vlastní diplomantových myšlenek, hodnocení, analýz i predikce možného vývoje do budoucna.
Logická stavba práce	Bez výhrad.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Mám za to, že by práci prospělo, pokud by obsahovala větší množství zdrojů a diplomant pracoval také více se zdroji ze zahraničí. Upřednostnila bych vyšší množství monografií či odborných článků na úkor webových stránek s nízkou odbornou hodnotou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Mám za to, že hloubka analýzy odpovídá zvolenému tématu. Oceňuji zejména to, že historický vývoj úpravy směřuje opravdu do hluboké minulosti.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce po grafické stránce je standardní.
Jazyková a stylistická úroveň	Mám za to, že jazyková úroveň práce je na dobré úrovni. Diplomant se nicméně nevyhnul chybám a překlepům (např. chybějící interpunkce na str. 15 či 35, osoby „nemohli“ na str. 30 apod.). Doporučuji se dále pro příště vyvarovat spíše hovorových obrátů jako „klást klacky pod nohy“ (str. 53).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Během obhajoby by se mohl autor vyjádřit k těmto otázkám:

- Co diplomanta nejvíce překvapilo při zkoumání vývoje manželství?
- Jaký je názor diplomanta na snahy některých zákonodárců, aby se manželství jako svazek „muže a ženy“ uzákonilo na ústavně-právní úrovni?
- Má diplomant za to, že se můžeme v budoucnu dočkat „elektronizace“ samotného sňatku, tj. že bude upuštěno od sňatku mezi přítomnými snoubenci a dvěma svědky?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 26. 12. 2023

JUDr. Anežka Janoušková, Ph.D.

vedoucí diplomové práce